

**Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
v Prešove, Požiarnická 1, 080 01 Prešov**

Č.p.: ORHZ – 179 -1/2010

V Prešove dňa: 24.02.2010

**Váženým dáмам starostkám obcí,
Váženým pánom primátorom miest,
Váženým pánom starostom obcí,
v okresoch Prešov a Sabinov**

Vec:

Ochrana lesov pred požiarmi v roku 2010 – usmernenie

Lesné požiare spôsobujú v Slovenskej republike každoročne veľké materiálne ale aj ekologické škody, pričom ich obnova a návrat do pôvodného stavu predstavujú dlhodobé obdobie.

V roku 2009 v okrese Prešov a Sabinov v sledovanom období Okresné riaditeľstvo

hasičského a záchranného zboru v Prešove zaznamenalo vznik požiarov lesných porastov a trávnatých porastov.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Prešove muselo v roku 2009 zasahovať pri 146 požiaroch v súvislosti s vypaľovaním trávnatých porastov, bylín, kríkov a stromov a v 7 prípadoch pri požiari lesných porastov.

Z vyššie uvedených dôvodov Vám zasielame usmernenie k zabezpečeniu úloh na úseku ochrany pred požiarmi v roku 2010.

Za účelom predchádzania vzniku požiarov sú obce resp. mestá povinné:

- podieľať sa v rozsahu svojej pôsobnosti na vytváraní podmienok na plnenie úloh ochrany pred požiarmi u právnických osôb, ktoré zriadila,
- vypracúvať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce, (požiarny poriadok obce, plán preventívnych protipožiarňých kontrol a pod.),
- preveriť aktuálnosť dokumentácie v súlade so skutočným stavom ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov a pod.,
- označovať a trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a prístupové komunikácie, ktoré sú súčasťou zásahových ciest, na vykonanie hasiaceho zásahu hasičských jednotiek,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarny dozor OR HaZZ v Prešove,
- preveriť akcieschopnosť obecného hasičského zboru, (ak je zriadený) ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- v prípade potreby a podľa uváženia, zabezpečiť v najkritickejších obdobiach možného vzniku požiarov stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach,
- vykonávať preventívno-výchovnú činnosť, (v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarmi v spolupráci s Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR ako aj ďalšími záujmovými združeniami, ktorých aktivity smerujú k ochrane prírody).

Pre účinné zabezpečenie povinností obce na úseku ochrany pred požiarmi je potrebné prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarmi

v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Systém protipožiarnej ochrany lesov vychádza z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi, najmä zo zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

Podľa tohto legislatívneho rámca sa na zabezpečení protipožiarnej prevencie a ochrany lesov pred požiarmi musia podieľať štátne a neštátne subjekty, pozemkové spoločenstvá i individuálni vlastníci, ktorí obhospodarujú lesy ako aj mestské a obecné úrady.

Upozorňujeme Vás na novelizáciu vyššie uvedených právnych noriem, ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2009.

Zároveň Vám v prílohe zasielame informačný leták „Požiare v jarnom období“, ktorý využite na informovanie občanov vo Vašej obci, meste obvyklým spôsobom.

Riaditeľ
Okresného riaditeľstva
Hasičského a záchranného zboru v Prešove

mjr. Ing. Ján Goliaš, v.r.

Prílohy:

1. INFORMAČNÝ LETÁK, POŽIARE V JARNOM OBDOBÍ

INFORMAČNÝ LETÁK

POŽIARE V JARNOM OBDOBÍ

Požiare v jarnom období každoročne spôsobujú nie len materiálne a ekologické škody, ale aj straty na životoch. Príčinou lesných požiarov je najmä vypaľovanie suchých porastov a zakladanie ohňov v prírode. Aj napriek upozorneniam o nebezpečnosti tohto obdobia jar prináša veľké riziká v oblasti požiarnej ochrany.

Oheň ničí užitočný hmyz, prirodzené úkryty zvierat, hniezda vtákov, chránené rastliny a pod. Zákon o ochrane pred požiarimi pritom zakazuje fyzickým a právnickým osobám vypaľovanie suchých porastov a zakladanie ohňa v prírode na miestach, kde by sa mohol rozšíriť. Za vypaľovanie trávy a suchých porastov podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi môže byť uložená pokuta fyzickým osobám až do výšky 331 eur a právnickým osobám ako aj fyzickým osobám podnikateľom do výšky 16 596 eur, nehovoriac o náhrade spôsobenej škody.

Z analýzy požiarovosti v lesnom hospodárstve vyplýva, že najviac požiarov vzniká v mesiacoch marec, apríl, máj ale aj v lete. Riziko vzniku a šírenia sa požiarov zvyšujú najmä klimatické podmienky – sucho a vietor. Obdobné riziko vyvoláva aj zvýšený pohyb osôb v čase pracovného voľna a školských prázdnin v lesných lokalitách, záhradkárskech osadách, rekreačných oblastiach a pod. Správanie sa ľudí v tomto období v prírode je v mnohých prípadoch nezodpovedné a v rozpore s príslušnými právnymi predpismi požiarnej ochrany.

Cieľom preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku požiarov nie je iba represívne konanie príslušných orgánov štátnej správy, ale najmä upozorňovať a informovať občanov, že ich konanie je nebezpečné a protiprávne.

Od občanov sa vyžaduje, aby sa správali tak, aby v plnej miere dodržiavali protipožiarne opatrenia a zároveň výchovne pôsobili na tých občanov, ktorí svojím počínaním ohrozujú po stránke požiarnej naše lesy.

Fyzická osoba je povinná:

- konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom,
- dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarimi,
- obstarávať a udržiavať v akcieschopnom stave hasiace prístroje, hasiace látky, požiarne uzávery a požiarne vodovody a iné vecné prostriedky na ochranu pred požiarimi,
- umožniť kontrolným skupinám vykonať v rodinných domoch okrem bytov a v iných stavbách okrem bytov vo vlastníctve alebo užívaní fyzických osôb preventívne protipožiarne kontroly a odstraňovať zistené nedostatky,
- dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- strpieť umiestnenie signalizačného alebo poplachového zariadenia slúžiaceho na ochranu pred požiarimi za primeranú náhradu,
- oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu hasičského a záchranného zboru požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej objektoch alebo užívaní, ktoré má vo vlastníctve alebo užívaní,
- zabezpečovať pravidelné čistenie komínov a vykonávanie kontroly komínov v jej objektoch alebo priestoroch, ktoré má vo vlastníctve alebo užívaní,

- zabezpečiť odborné preskúšanie komínov pred pripojením spotrebiča na komín, zámenou lokálneho spotrebiča palív na ústredný alebo etážový zdroj tepla, pred zmenou druhu paliva alebo po stavebných úpravách na telese komína,
- umožniť orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonávanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov.

Fyzická osoba nesmie:

- fajčiť alebo používať otvorený oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie podľa osobitných predpisov,
- poškodzovať, zneužívať alebo sťažovať prístup k požiaro-technickým zariadeniam, požiarnym vodovodom alebo vecným prostriedkom na ochranu pred požiarom a k uzáverom rozvodových zariadení, najmä elektrickej energie, plynu alebo vody, prostriedkom na ochranu pred požiarom a k uzáverom týchto zariadení,
- vyvolávať bezdôvodne požiarne poplach alebo privolať bezdôvodne hasičskú jednotku.

Za účelom predchádzania vzniku požiarov sú obce povinné realizovať najmä tieto opatrenia:

- vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarom obce (požiarne poriadok obce, plán preventívnych protipožiarnych kontrol a pod.),
- preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarom obce v súlade so skutočným stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
- prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarom v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- vykonávať preventívne protipožiarne kontroly u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarne dozor,
- zabezpečiť v prípade potreby a podľa uváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach,
- zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarom (spolupracovať s Dobrovoľnou požiarou ochranou SR, ako aj s ďalšími záujmovými združeniami, ktorých aktivity smerujú k prírode).

Aktívne preventívno-výchovne pôsobenie na občanov do značnej miery ovplyvní vznik požiarov a tým aj následných škôd na majetku a zdraví občanov.

V tomto sledovanom období upozorňujeme rodičov na zvýšenú kontrolu pohybu svojich detí v čase ich voľna, kde je nebezpečenstvo vzniku požiarov najmä pri hre detí so zápalkami, fajčení, zakladaní ohňov v prírode a úmyselnom zapálení.

V Prešove 24.02.2010

Riaditeľ
Okresného riaditeľstva
Hasičského a záchranného zboru v Prešove

mjr. Ing. Ján Goliaš v.r.